

Et vigtigt og nødvendig børnehørekursus

Frijsenborg Efterskole er om sommeren ramme om et kursus for 66 høreudfordrede børn.

– Jeg græd den første nat, for jeg troede, ingen ville tale med mig. Men ALLE vil tale med mig. Der er sådan en god stemning, der gør dig glad.

13-årige Josefine fra Viborg og 12-årige Caroline fra Skive var to af deltagerne på årets børnehørekursus på efterskolen Frijsenborg, hvor 66 børn og unge i alderen 10-16 år tilbragte en uge af deres sommerferie.

Josefine og Caroline, der har henholdsvis høreapparater og benforankret høreapparat taler fuldstændigt åbent om de udfordringer, de har som børn med høretab.

Det er onsdag. Børnene har overnattet tre gange. De lagde deres mobiltelefoner, da de kom. Halvdelen har været på kurset før, men alle lader til at færdes hjemmefra på skolen. Der er seks måltider om dagen. Fiskefrikadellerne kommer på bordet i den store, lyse kantine, og børnene spiser, griner og snakker, inden de velopdragne bærer ud af bordet.

Kl. 13 er der samling i auditoriet. Her skal børnene vælge kreative værksteder for eftermiddagen. Der er avisproduktion, porcelænsmaling og tryk, høvdingebold og rally/bygning af sæbekassebiler.

Inden samling smutter en lille fyr hen til klaveret og spiller så smukt, at man må holde på sin underkæbe. Børnene klapper afslappede.

Så afspiller en lærer en video med Drengene fra Angora, hvor Henrik Solgaard prøver at ramme tonerne i "Hvalen Valborg".

– Det kan vi gøre meget bedre, siger en af de voksne, griber en guitar, og så synger de for fuld kraft om at "høre suset her på BHK, du blev en del af gruppen. Der er ingen der driller"....

– Vi ønsker at skabe et så trygt miljø som overhoved muligt. Derfor har vi også fem ældre elever fra efterskolen med, der er fantastiske rollemodeller. De har selv høretab og er fra efterskoleopholdet vant til, hvor vigtigt det er at der er plads til alle. Man klapper, når nogen gør noget godt, og man reagerer, når nogen kommer med en dum bemærkning. Mange af disse unge har selv oplevet at være holdt ude af fællesskabet, derfor har de et godt øje for, hvor

vigtigt et godt fællesskab er, fortæller skoleleder Jens Petersen.

VURDERING AF SITUATION

I løbet af dagen er børnene på skift til samtaler hos gruppen af tale/høre-konsulenter. Konsulenterne kommer fra forskellige kommuner, og er netop udvalgt som engagerede fagfolk, der har valgt at få den helt specielle oplevelse det er, at være en aktiv del af dette BørnehøreKursus.

– Det er vigtigt for os at få et nært og fortroligt forhold til børnene/kursusdeltagerne, tale med dem om de udfordringer, der er ved at have et høretab – og så naturligvis afprøver deres høreudstyr. Mange af børnene føler sig lidt specielle, oftest som den eneste i klassen/på skolen med et høretab. Det kan være svært ikke at føle sig speciel og svært at skulle bede om gentagelser eller lidt ekstra hjælp i timerne. Ofte er der flere funktioner på høreudstyret, som de ikke er opmærksomme på at benytte sig af – og ofte kan de naturligvis ikke forvente kvalificeret hjælp fra lærere, der ikke er specialister i høreteknik, forklarer Anne Haven og Vibeke Rødsgaard fra to PPR kontorer, der står med det overordnede ansvar for indholdet i ugen, sammen med efterskolen.

– Vi oplever, at undervisningen giver børnene en masse med hjem i rygsækken til at klare sig resten af året, siger de.

Der er nok voksne til at kunne være der for de små, der kræver godnathistorie og måske en arm at snøfte lidt ved i starten.

– Det er så godt, at kurset nu er funderet her på Frijsenborg. Mange af disse børn har ikke andre tilbud. Det er børn, der i mange sammenhænge klarer sig dårligt, men opleves helt anderledes her, hvor de finder nye kvaliteter, siger Anne Haven.

På vej ud til sæbekassebil-løbet møder vi Hiva, der er med til at lave ugens avis fra kursus.

– Alle skriver deres børnehørehistorie. Og det er tankevækkende, at de allesammen skriver, at de har været de eneste i verden med høreapparater, inden de kom her, siger han.

Frijsenborgs kursus

Børnehørekurset på Frijsenborg i Hammel er ikke en lejrskole. Det er et reelt kursus, hvor børnene, der kommer fra hele landet, får kompetencer og strategier med sig hjem til at håndtere høreudfordringer bedre. De fleste børn får kurset betalt af kommunen. Nogle få forældre betaler selv, fordi kommunen skønner at kurset ikke er nødvendigt.

I en uge er børnene væk fra mor og far, men sammen med et stort hold af ligestillede børn, mange voksne og ældre, høreudfordrede elever fra Frijsenborg efterskole.

Gennem samværet med andre høreapparatbrugere/CI-brugere får eleverne mulighed for at danne netværk og udveksle erfaringer.

I løbet af opholdet får det enkelte barn rådgivning til at tackle sin høresituation, og forældre og den pædagogisk-psykologiske rådgivning (PPR) i hjemkommunen får en tilbagemelding på, hvordan barnet kan understøttes bedst muligt i hverdagen.

Rapporten, som barnet får med tilbage er omfattende med gode links til fx at arbejde videre med problemstillinger som støj i både skole og SFO.

Frijsenborg overtog børnehørekurset for tre år siden.

– Det gjorde vi, fordi der er behov for at hjælpe disse børn og unge. Kommunerne er pressede økonomisk og ofte går diskussionen på, hvorvidt kurser som disse er nødvendige. Eleverne opleves jo oftest som meget stille og som elever, der blot indordner sig, men der er stort behov for at støtte denne gruppe, så det ikke går ud over deres selvværd og selvforståelse. Disse unge mennesker har brug for at møde jævnaldrende i samme situation og få kvalificeret rådgivning. Det var oplagt at starte børnehørekurset her, da vi har faciliteterne og udstyret, fortæller skoleleder Jens Petersen.

Frijsenborg er nemlig en efterskole, og om sommeren er skolen tom for elever. Frijsenborg har typisk mellem 20 og 25 efterskoleelever med høretab hvert år.

Læs mere på Frijsenborgs hjemmeside: www.fus.dk

Undervisningen

Undervisningen differentieres i forhold til alder, men indeholder nedenstående fælles overskrifter:

- Høreapparat, CI og høretekniske hjælpemidler: hvordan fungerer teknikken – herunder pasning og vedligeholdelse
- Vurdering af funktionel hørelse – her vurderes, hvordan eleven klarer sig med sin hørenedsættelse i hverdagen.
- Indsigt i egen høresituation: hvorfor det er nødvendigt at bruge høreudstyret, og hvordan kan eleven selv tage ansvar i forskellige lytte-situationer
- Undervisning med hørehensyn – hvordan kan lærere og klassekammerater gøre en forskel, der optimerer lytteforholdene
- Faglige udfordringer i skolen – hvordan klares skoledagen
- Sociale relationer – kammeratskab, fritidsinteresser osv.

– Derhjemme er min klasse dårlig til at tage hensyn, de råber og taler i munden på hinanden. Her ved pædagoger og lærere lige præcis, hvordan de skal undervise, så man bedre kan høre, og alle elever ved, hvordan det er at høre dårligt. Jeg elsker at være her, siger Caroline, der er på sit tredje kursus.

Josefine har fået tilbuddet flere gange, men har følt sig for genert. Nu deltager hun for første gang og har fået tips om guldsmykker på slangerne til apparaterne og glimmerneglelak. Hun har allerede skrevet sig op til næste år.